

การปรับตัวของครูผู้สอนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 โรงเรียนในสังกัดเทศบาล
นครนครสวรรค์ต่อการขับเคลื่อนหลักสูตรการศึกษาประถมศึกษาตอนต้น
(ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3) พุทธศักราช 2568 ในช่วงเปลี่ยนผ่าน
Adaptation of Primary School Teachers (Grades 1-3) in Schools under
Nakhon Sawan City Municipality to the Implementation of the 2025
Early Primary Education Curriculum during a Transitional Period

พิศุทธิ์ปภาณ จินะวงศ์

Pisutpaphan Chinawong

ศึกษานิเทศก์ เทศบาลนครนครสวรรค์

Educational Supervisor, Nakhon Sawan City Municipality

Corresponding Author e-mail: krutum.pisutpaphan@gmail.com

Received: 2025-09-20 Revised: 2025-10-12 Accepted: 2025-10-17

บทคัดย่อ (Abstract)

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการปรับตัวของครูผู้สอนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ในโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครนครสวรรค์ต่อการขับเคลื่อนหลักสูตรการศึกษาประถมศึกษาตอนต้น (ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3) พุทธศักราช 2568 และเพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรค และความท้าทายที่ครูเผชิญในระหว่างช่วงเปลี่ยนผ่าน การวิจัยนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมผสานวิธี (Mixed-Methods Research) ด้วยรูปแบบการวิจัยแบบคู่ขนาน (Concurrent Design) โดยในส่วนของ การวิจัยเชิงปริมาณ ใช้แบบสอบถามออนไลน์กับกลุ่มตัวอย่างแบบ Census ซึ่งประกอบด้วย ครูผู้สอนจำนวน 50 คน และในส่วนของ การวิจัยเชิงคุณภาพ ใช้การสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้ให้ข้อมูลหลักจำนวน 9 คนที่ได้รับการคัดเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

ผลการวิจัยเชิงปริมาณพบว่า ระดับการปรับตัวของครูผู้สอนต่อการขับเคลื่อนหลักสูตรโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบความแตกต่างที่น่าสนใจ โดยด้านความเข้าใจ ในหลักสูตรและด้านความเชื่อมั่นในการขับเคลื่อนหลักสูตร อยู่ในระดับมาก ขณะที่ด้านการปฏิบัติ และการขับเคลื่อนหลักสูตร อยู่ในระดับปานกลาง สำหรับด้านอุปสรรคในการขับเคลื่อนหลักสูตร อยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นถึงปัญหาเชิงโครงสร้างที่ครูต้องเผชิญ

ผลการวิจัยเชิงคุณภาพสะท้อนให้เห็นถึงปัญหาและอุปสรรคที่ครูเผชิญอย่างชัดเจน โดยสามารถสรุปเป็นประเด็นหลักได้ 3 ประเด็น ได้แก่ (1) ความท้าทายในการวัดและประเมินผลฐานสมรรถนะที่ยังขาดความชัดเจนเชิงปฏิบัติ (2) ภาระงานอื่นที่ไม่เกี่ยวข้องกับการสอนที่บั่นทอนเวลาและพลังงานของครู และ (3) การขาดแคลนต้นแบบและสื่อการเรียนรู้ที่เป็นรูปธรรมและสามารถนำไปปรับใช้ได้จริง

คำสำคัญ (Keywords): การปรับตัวของครู; การขับเคลื่อนหลักสูตร; หลักสูตรการศึกษาประถมศึกษาตอนต้น; โรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครนครสวรรค์

Abstract

This research article aims to study the adaptation of primary school teachers (grades 1–3) in schools under the Nakhon Sawan City Municipality to the implementation of the 2025 Early Primary Education Curriculum. It also seeks to investigate the problems, obstacles, and challenges teachers face during this transition period. The study employs a mixed-methods research approach with a concurrent design. For the quantitative part, an online questionnaire was administered to a census sample of 50 teachers. For the qualitative part, in-depth interviews were conducted with nine key informants selected through purposive sampling.

The quantitative findings reveal that the overall level of teacher adaptation to curriculum implementation is high. A closer look at the different aspects shows interesting variations: understanding of the curriculum and confidence in its implementation are high, whereas the level of practical implementation and curriculum enactment is moderate. The obstacles to curriculum implementation were rated as high, indicating structural problems that teachers face.

The qualitative findings clearly reflect the problems and obstacles teachers encounter, which can be summarized into three main issues: (1) the challenge of measuring and assessing competency-based learning due to a lack of clear practical guidelines; (2) non-teaching workloads that drain teachers' time and energy; and (3) the scarcity of concrete and practically applicable models and learning materials.

Keywords: Teacher Adaptation; Curriculum Implementation; Early Primary Education Curriculum; Schools under Nakhon Sawan City Municipality

บทนำ (Introduction)

ปัจจุบันโลกกำลังเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและไม่แน่นอน ทั้งด้านเศรษฐกิจ เทคโนโลยี และสังคม โดยเฉพาะการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ที่ก่อให้เกิดผลกระทบในวงกว้าง ส่งผลให้เกิดความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจและสังคมที่รุนแรงมากยิ่งขึ้น สถานการณ์ดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่าโลกได้ก้าวเข้าสู่ยุค BANI World (Brittle, Anxious, Non-linear, Incomprehensible) ซึ่งความรู้และทักษะในอดีตไม่เพียงพอที่จะรับมือกับความท้าทายในอนาคตได้ (World Economic Forum, 2020)

ประเทศไทยใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มายาวนานกว่า 17 ปี โดยยึดแนวทางการจัดการศึกษาแบบอิงมาตรฐาน (Standard-based Education) มุ่งเน้นการพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุตามมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) แม้หลักสูตรดังกล่าวมีความชัดเจนในด้านเป้าหมายและโครงสร้าง แต่กระบวนการจัดการเรียนรู้และการประเมินผลยังคงให้ความสำคัญกับความรู้ความเข้าใจเชิงวิชาการมากกว่าการนำไปใช้ในชีวิตจริง ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนทั้งการทดสอบระดับชาติ (RT, NT, O-NET) และระดับนานาชาติ (PISA) ไม่เป็นไปตามที่คาดหวัง (สำนักงานทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ, 2566; OECD, 2019) ด้วยเหตุนี้กระทรวงศึกษาธิการและสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจึงได้ดำเนินการพัฒนาหลักสูตรใหม่ โดยกำหนดแนวทางการจัดการศึกษาฐานสมรรถนะ (Competency-based Education: CBE) ที่เน้นการพัฒนาสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนควบคู่กับความรู้ (Tiana et al., 2011; ทิศนา ขัมมณี และคณะ, 2565) โดยเฉพาะในระดับประถมศึกษาตอนต้น (ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3) ได้จัดทำหลักสูตรการศึกษาประถมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2568 เพื่อวางรากฐานสมรรถนะด้านการอ่าน การเขียน และการคิดคำนวณ รวมถึงสมรรถนะการรู้เท่าทันในชีวิตประจำวัน (Functional Literacy) ที่หลากหลาย อาทิ สมรรถนะด้านดิจิทัล การเงิน สุขภาพ สิ่งแวดล้อม พลเมือง วิทยาศาสตร์ สื่อ และการจัดการอารมณ์ (UNESCO, 2016; สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2568)

การนำหลักสูตรใหม่สู่การปฏิบัติในช่วงเปลี่ยนผ่านนี้ จำเป็นต้องอาศัยการปรับตัวของครูผู้สอนเป็นสำคัญ โดยเฉพาะครูระดับประถมศึกษาตอนต้น ซึ่งมีบทบาทในการวางรากฐานการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน ครูต้องปรับเปลี่ยนวิธีการจัดการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล และ

การพัฒนาผู้เรียนให้สอดคล้องกับแนวคิดฐานสมรรถนะ การปรับตัวของครูจึงมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อความสำเร็จของการขับเคลื่อนหลักสูตรใหม่ และเป็นปัจจัยหลักในการพัฒนาผู้เรียนไทยให้มีสมรรถนะที่เหมาะสม สามารถเผชิญความเปลี่ยนแปลงและท้าทายของโลกอนาคตได้อย่างมีประสิทธิภาพ (Fullan, 2006; Darling-Hammond et al., 2020)

โรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครนครสวรรค์เป็นหน่วยงานที่ต้องตอบสนองต่อนโยบายดังกล่าวโดยตรง การทำความเข้าใจถึงกระบวนการปรับตัวของครูในช่วงเปลี่ยนผ่านนี้จึงมีความสำคัญอย่างยิ่งเพื่อให้ผู้บริหารและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถให้การสนับสนุนได้อย่างตรงจุดและทันทั่วถึง อย่างไรก็ตามยังขาดข้อมูลเชิงประจักษ์ที่สะท้อนให้เห็นถึงระดับความพร้อม ปัญหา และความต้องการที่แท้จริงของครูในบริบทดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาการปรับตัวของครูระดับประถมศึกษาตอนต้น (ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3) ซึ่งเป็นช่วงวัยสำคัญในการวางรากฐานการเรียนรู้ เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลสารสนเทศที่เป็นประโยชน์ต่อการวางแผนพัฒนาและส่งเสริมครู อันจะนำไปสู่การใช้หลักสูตรใหม่ให้เกิดประสิทธิผลสูงสุดต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย (Research Objectives)

1. เพื่อศึกษาระดับการปรับตัวของครูผู้สอนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ในสังกัดเทศบาลนครนครสวรรค์ ต่อการขับเคลื่อนหลักสูตรการศึกษาประถมศึกษาตอนต้น (ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3) พุทธศักราช 2568
2. เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรค และความท้าทายที่ครูเผชิญในระหว่างช่วงเปลี่ยนผ่านการใช้หลักสูตรการศึกษาประถมศึกษาตอนต้น (ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3) พุทธศักราช 2568

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods)

1. รูปแบบของการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยแบบผสมผสานวิธี (Mixed-Methods Research) โดยใช้รูปแบบการวิจัยแบบคู่ขนาน (Concurrent Design) ที่เก็บข้อมูลเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพไปพร้อมกัน

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย 2 กลุ่ม คือ

กลุ่มที่ 1 ประชากรสำหรับการวิจัยเชิงปริมาณ คือ ครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครนครสวรรค์ จำนวน 316 คน

กลุ่มที่ 2 ผู้ให้ข้อมูลหลักสำหรับการวิจัยเชิงคุณภาพ คือ ครูผู้สอนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ในช่วงอายุ 45-54 ปี ซึ่งเป็นช่วงอายุที่มีสัดส่วนมากที่สุดจากผลการตอบแบบสอบถาม

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย 2 กลุ่ม คือ

กลุ่มที่ 1 กลุ่มตัวอย่างสำหรับการวิจัยเชิงปริมาณ คือ ครูผู้สอนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ในโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครนครสวรรค์ ปีการศึกษา 2568 ผู้วิจัยได้กลุ่มตัวอย่างโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ซึ่งเป็นการเลือกกลุ่มตัวอย่างตามคุณสมบัติที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย โดยดำเนินการเก็บข้อมูลกับประชากรกลุ่มย่อยดังกล่าวทุกคน (Census) ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 50 คน

กลุ่มที่ 2 กลุ่มตัวอย่างสำหรับการวิจัยเชิงคุณภาพ หลังจากการตอบแบบสอบถาม และเพื่อให้เข้าใจถึงพฤติกรรมการปรับตัว และความต้องการของครูผู้สอนอย่างลึกซึ้งขึ้น ผู้วิจัยใช้ผู้ให้ข้อมูลหลัก (Key Informants) จำนวน 9 คน สำหรับการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) โดยทำการเลือกตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จากประชากร คือ ครูผู้สอนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 กลุ่มช่วงอายุที่มีจำนวนมากที่สุด จากการตอบแบบสอบถาม คือ อายุระหว่าง 45 - 54 ปี ซึ่งเป็นกลุ่มที่มีจำนวนมากที่สุดจากการตอบแบบสอบถามจึงถือเป็นกลุ่มศักยภาพ โดยกำหนดผู้ให้ข้อมูลหลัก (Key Informants) มีคุณสมบัติ คือ อายุระหว่าง 45-54 ปี มีประสบการณ์สอนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 มาแล้วไม่น้อยกว่า 10 ปี และเป็นครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครนครสวรรค์มาแล้ว ไม่น้อยกว่า 5 ปี

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

1. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเชิงปริมาณ คือ แบบสอบถาม ชนิดแบบประมาณค่า 5 ระดับ ประกอบด้วย 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ ช่วงอายุ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์การสอน และการได้รับการอบรมหลักสูตรใหม่

ตอนที่ 2 ระดับการปรับตัวต่อหลักสูตรใหม่ ประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ ด้านที่ 1 ความเข้าใจหลักสูตร ด้านที่ 2 ความเชื่อมั่นในการขับเคลื่อนหลักสูตร ด้านที่ 3 การปฏิบัติและการขับเคลื่อนหลักสูตร และด้านที่ 4 อุปสรรคในการขับเคลื่อนหลักสูตร มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) อยู่ระหว่าง 0.67-1.00 และมีความเชื่อมั่น (Reliability) ด้วยการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha) เท่ากับ 0.80

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเชิงคุณภาพ คือ การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) แบ่งเป็น 2 ส่วน ดังนี้ ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้ข้อมูล และส่วนที่ 2 ปัญหา อุปสรรค และความท้าทายที่ครูเผชิญ โดยนำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน เพื่อขอคำแนะนำและตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหา โครงสร้าง และภาษาที่ใช้

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บข้อมูลสำหรับการวิจัยเชิงปริมาณ โดยใช้แบบสอบถามออนไลน์ ใช้การสร้างแบบสอบถามจาก Google Form แล้วทำการกระจายแบบสอบถามผ่านช่องทางเครือข่ายสังคมออนไลน์ LINE Group ให้ครูผู้สอนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ในโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครนครสวรรค์ ปีการศึกษา 2568 ทุกคน (Census) ตอบแบบสอบถาม ซึ่งผู้วิจัยเก็บข้อมูลระหว่างวันที่ 16 มิถุนายน – 16 สิงหาคม 2568 หลังการเปิดภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2568 แล้ว 1 เดือน

การเก็บข้อมูลสำหรับการวิจัยเชิงคุณภาพ ทำการรับสมัครผู้ให้ข้อมูลสำหรับการสัมภาษณ์ โดยการประชาสัมพันธ์รับสมัครครูผู้ให้ข้อมูล และระบุคุณสมบัติตามที่กำหนดไว้ผ่าน LINE Group โดยมีการคัดกรองผู้ที่ติดต่อมาว่าตรงกับคุณสมบัติที่ระบุไว้หรือไม่ จนได้ครบจำนวน 9 คน จากนั้นผู้วิจัยทำการนัดหมายผู้ให้ข้อมูลล่วงหน้า เพื่อเก็บข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) โดยสถานที่ คือ ร้านกาแฟต่าง ๆ ตามจุดที่เดินทางสะดวก โดยผู้วิจัยเลือกมุมที่ค่อนข้างเป็นส่วนตัวเพื่อ รักษาความลับ (Confidentiality) ของผู้ให้ข้อมูล และผู้วิจัยทำการสัมภาษณ์ด้วยตัวเอง พร้อมจดบันทึกและอัดบันทึกเสียง อุปกรณ์ที่ใช้ คือ สมุดจด และเครื่องบันทึกเสียง เพื่อให้ได้ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ครบถ้วน ซึ่งผู้วิจัยเก็บข้อมูลระหว่างวันที่ 17 สิงหาคม – 17 กันยายน 2568

5. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลที่รวบรวมมาได้ โดยแบ่งการวิเคราะห์ออกเป็น 2 ส่วนตามประเภทของข้อมูล ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม (Questionnaire) วิเคราะห์ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปทางสถิติ โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ค่าความถี่ (Frequency) และ ค่าร้อยละ (Percentage) สำหรับข้อมูลในตอนที่ 1 และ ใช้สถิติ ค่าเฉลี่ย (Mean) และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) สำหรับข้อมูลในตอนที่ 2 จากนั้นเทียบกับเกณฑ์การแปลผลค่าเฉลี่ย

2. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) และการจดบันทึก จะถูกนำมาวิเคราะห์ตามขั้นตอนต่อไป

2.1 ผู้วิจัยนำข้อมูลเสียงที่บันทึกไว้มาถอดความ (Transcription) เป็นบทสนทนาแบบคำต่อคำ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่สมบูรณ์ที่สุด

2.2 ผู้วิจัยอ่านบทสนทนาทั้งหมดหลายครั้งเพื่อทำความเข้าใจภาพรวม จากนั้นจึงดำเนินการ ตีความ สร้างรหัส (Coding) และจัดกลุ่มข้อมูลที่มีความหมายคล้ายกัน เพื่อสรุปออกมาเป็นประเด็นหลักหรือแก่นเรื่อง (Themes) ที่เกี่ยวข้องกับปัญหา อุปสรรค และความท้าทายที่ครูเผชิญ

2.3 ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ในรูปแบบ การพรรณนาความ (Descriptive Narrative) โดยมีการยก คำพูดของผู้ให้ข้อมูล (Quotes) มาประกอบการอธิบาย เพื่อเพิ่มความน่าเชื่อถือและทำให้ผู้อ่านเห็นภาพที่ชัดเจนยิ่งขึ้น

ผลการวิจัย (Research Results)

ผลการวิจัยจากแบบสอบถามและการสัมภาษณ์เชิงลึก ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 50 คน เป็นครูผู้สอนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 เพศหญิงมากกว่าเพศชาย (ร้อยละ 80.00 และร้อยละ 20.00 ตามลำดับ) และมีช่วงอายุ 45-54 ปี (ร้อยละ 36.00) รองลงมาคือ ช่วงอายุ 35-44 ปี ช่วงอายุ 25-34 ปี ช่วงอายุ 55 ปีขึ้นไป และต่ำกว่า 25 ปี (ร้อยละ 26.00 ร้อยละ 22.00 ร้อยละ 10.00 และร้อยละ 6.00 ตามลำดับ) ครูผู้สอนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ส่วนใหญ่มีวุฒิการศึกษาสูงสุดปริญญาตรี รองลงมาคือปริญญาโท (ร้อยละ 60.00 และร้อยละ 40.00 ตามลำดับ) มีประสบการณ์ในการสอนตั้งแต่ 11-20 ปี รองลงมาคือ มากกว่า 20 ปี 5-9 ปี และน้อยกว่า 5 ปี (ร้อยละ 36.00 ร้อยละ 30.00 ร้อยละ 18.00 และร้อยละ 16.00 ตามลำดับ) และครูผู้สอนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ได้รับการอบรมหลักสูตรการศึกษาประถมศึกษาตอนต้น (ร้อยละ 82.00) และไม่ได้รับการอบรมหลักสูตรการศึกษาประถมศึกษาตอนต้น (ร้อยละ 18.00)

2. ระดับการปรับตัวของครูต่อการขับเคลื่อนหลักสูตรการศึกษาประถมศึกษาตอนต้น (ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3) พุทธศักราช 2568

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับการปรับตัวของครูต่อการขับเคลื่อนหลักสูตรการศึกษาประถมศึกษาตอนต้น (ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3) พุทธศักราช 2568

ด้านการปรับตัว	N = 50		แปลผล	ลำดับ
	M	S.D.		
ด้านที่ 1 ความเข้าใจหลักสูตร	3.65	0.72	มาก	2
ด้านที่ 2 ความเชื่อมั่นในการขับเคลื่อนหลักสูตร	3.55	0.68	มาก	3
ด้านที่ 3 การปฏิบัติและการขับเคลื่อนหลักสูตร	3.48	0.75	ปานกลาง	4
ด้านที่ 4 อุปสรรคในการขับเคลื่อนหลักสูตร	4.10	0.81	มาก	1
รวม	3.69	0.55	มาก	

จากตารางที่ 1 พบว่า ระดับการปรับตัวของครูผู้สอนต่อการขับเคลื่อนหลักสูตรการศึกษาประถมศึกษาตอนต้น (ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3) พุทธศักราช 2568 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($M = 3.69$, $S.D. = 0.55$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ ด้านอุปสรรคในการขับเคลื่อนหลักสูตร ($M = 4.10$, $S.D. = 0.81$) อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ ด้านความเข้าใจในหลักสูตร ($M = 3.65$, $S.D. = 0.72$) และ ด้านความเชื่อมั่นในการขับเคลื่อนหลักสูตร ($M = 3.55$, $S.D. = 0.68$) ซึ่งอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ด้านการปฏิบัติและการขับเคลื่อนหลักสูตร ($M = 3.48$, $S.D. = 0.75$) อยู่ในระดับปานกลาง ตามลำดับ

3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์จากการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ให้ข้อมูลหลักจำนวน 9 คน ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงปัญหา อุปสรรค และความท้าทายที่ครูเผชิญ โดยสามารถสรุปเป็นประเด็นหลัก (Themes) ได้ 3 ประเด็น ดังนี้

ประเด็นที่ 1 ความท้าทายในการวัดและประเมินผลฐานสมรรถนะ

ครูส่วนใหญ่สะท้อนว่า แม้จะเข้าใจแนวคิดหลักของหลักสูตรฐานสมรรถนะ แต่ยังขาดความชัดเจนเชิงปฏิบัติในการออกแบบเครื่องมือและเกณฑ์การประเมินผล ทำให้ไม่มั่นใจว่าวิธีการที่ใช้อยู่นั้นถูกต้องและสอดคล้องกับเป้าหมายของหลักสูตรหรือไม่

“ทฤษฎีเราพอเข้าใจว่าต้องดูที่สมรรถนะ แต่ว่าเด็กทำอะไรได้ แต่พอจะให้เกรดจริง ๆ เรายังกลับไปยึดการสอบเหมือนเดิม เพราะเราไม่แน่ใจว่าถ้าประเมินจากชิ้นงาน อย่างเดียวมันจะยุติธรรมไหม แล้วเกณฑ์ที่ชัด ๆ ว่าเด็กต้องทำได้แค่ไหนถึงจะเรียกว่าผ่าน มันยังไม่มีใครบอกได้ชัดเจน ทำให้ครูแต่ละคนก็ทำไม่เหมือนกัน”

(ครูผู้ให้สัมภาษณ์ คนที่ 3)

นอกเหนือจากความไม่ชัดเจนของเกณฑ์แล้ว ครูอีกท่านหนึ่งได้สะท้อนถึงความกังวลด้านภาระงานเอกสารที่เพิ่มขึ้นจากการประเมินตามสภาพจริง

“ปัญหาคือมันไม่ใช่แค่การให้คะแนนสอบแล้วจบค่ะ หลักสูตรใหม่ต้องการให้เราเห็นพัฒนาการเด็กตลอดเวลา สำหรับเด็กคนหนึ่งเราอาจจะต้องมีแฟ้มสะสมงาน มีบันทึกพฤติกรรม มีชิ้นงาน พอคุณ 30 กว่าคนในห้องเข้าไป...เอกสารมันเยอะมหาศาลจนครูไม่รู้จะเริ่มตรงไหนดี มันดีในหลักการนะค่ะ แต่ในทางปฏิบัติมันหนักมาก”

(ครูผู้ให้สัมภาษณ์ คนที่ 8)

ประเด็นที่ 2 ภาระงานอื่นที่บั่นทอนเวลาในการพัฒนาการสอน

ผู้ให้ข้อมูลทุกคนกล่าวตรงกันว่า ภาระงานอื่นที่ไม่เกี่ยวข้องกับการสอน เช่น งานเอกสาร งานธุรการ งานประเมินต่าง ๆ ยังคงมีปริมาณมาก ทำให้เวลาและพลังงานที่ควรจะมีทุ่มเทให้กับการศึกษาหลักสูตรใหม่ การออกแบบกิจกรรม และการเตรียมสื่อ ถูกบั่นทอนลงไปอย่างมีนัยสำคัญ

“อยากมีเวลามานั่งทำสื่อนวัตกรรมใหม่ ๆ ตามหลักสูตรนะ แต่ความจริงคือแค่ทำงานเอกสารราชการที่ส่งมาแต่ละวันก็หมดเวลาแล้ว พอถึงเวลาสอนก็ต้องใช้แผนเดิม ๆ ไปก่อน เพราะมันไม่มีเวลามานั่งคิดค้นอะไรใหม่ ๆ ได้ทุกวัน”

(ครูผู้ให้สัมภาษณ์ คนที่ 7)

ครูอีกท่านหนึ่งได้ให้ภาพที่ชัดเจนขึ้นเกี่ยวกับ งานด่วน ที่ไม่คาดคิด ซึ่งส่งผลกระทบโดยตรงต่อการวางแผนการสอน

“เราวางแผนไว้เลยว่าเย็นนี้จะศึกษาเรื่องสมรรถนะการเงิน เพื่อไปทำกิจกรรมให้เด็ก แต่พอเปิดไลน์กลุ่มโรงเรียนปั๊บ...มีหนังสือด่วนสั่งให้ทำรายงานด่วนส่งพรุ่งนี้ แผนที่ว่าไว้ก็ต้องพับไปก่อน มันเป็นแบบนี้ตลอดค่ะ งานด่วนที่ไม่ใช่งานสอนมันแทรกเข้ามาจนเราตั้งหลักไม่ทัน”

(ครูผู้ให้สัมภาษณ์ คนที่ 2)

ประเด็นที่ 3 การรอคอยต้นแบบและสื่อการเรียนรู้ที่จับต้องได้

ครูรู้สึกว่าย่างขาดตัวอย่างแผนการสอน สื่อการเรียนรู้ หรือคลิปวิดีโอการสอนที่เน้นฐานสมรรถนะที่เป็นรูปธรรมและสามารถนำมาปรับใช้ได้จริง เอกสารคู่มือที่มีอยู่ยังเป็นเชิงหลักการมากกว่าจะเป็นแนวปฏิบัติที่ชัดเจน ทำให้ครูต้องลองผิดลองถูก ซึ่งสร้างความกดดันและทำให้การขับเคลื่อนหลักสูตรเป็นไปอย่างล่าช้า

“การอบรมให้เราเห็นภาพกว้าง ๆ แต่เราอยากเห็นของจริง อยากเห็นตัวอย่าง แผนการสอนที่เขียนมาเลยว่ากิจกรรมหน้าตาเป็นแบบนี้ ประเมินแบบนี้ หรือมีคลังสื่อกลาง ให้เราเข้าไปหยิบมาใช้ได้เลย ไม่ใช่ให้ครูไปสร้างทุกอย่างขึ้นมาใหม่ทั้งหมด มันหนักเกินไป”

(ครูผู้ให้สัมภาษณ์ คนที่ 5)

นอกจากความต้องการตัวอย่างแผนการสอนแล้ว ครูอีกท่านได้เน้นย้ำถึงความต้องการ สื่อ สำเร็จรูป ที่สามารถนำไปปรับใช้ได้ทันที มากกว่าเอกสารเชิงทฤษฎี

“ที่ส่งมาให้ส่วนมากเป็นไฟล์ PDF ให้อ่าน เป็นหลักการ เป็นกรอบหลักสูตรเป็น หลายสิบหน้า แต่สิ่งที่เราอยากได้คือสื่อที่เอาไปใช้กับเด็กได้เลย เป็นการ์ดเกม เป็นกิจกรรม ที่จับต้องได้ ไม่ใช่แค่ไฟล์ให้อ่าน เพราะเด็ก ป.1-3 เขาเรียนจากทฤษฎีไม่ได้ เขาต้องลงมือ ทำ แล้วสื่อพวกนี้ถ้าให้ครูทำเองทั้งหมด มันก็กลับไปเรื่องเวลาอีกว่าเราไม่มีเวลาพอ”

(ครูผู้ให้สัมภาษณ์ คนที่ 6)

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับการปรับตัวและปัญหาอุปสรรคของครูระดับ ประถมศึกษาตอนต้นในสังกัดเทศบาลนครนครศรีธรรมราชต่อการขับเคลื่อนหลักสูตร การศึกษา ประถมศึกษาตอนต้น (ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3) พุทธศักราช 2568 ซึ่งผลการวิจัยสามารถนำมา อภิปรายตามวัตถุประสงค์ได้ดังนี้

ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ที่ 1 พบว่า ระดับการปรับตัวของครูในภาพรวมอยู่ในระดับ มาก โดยเฉพาะด้านความเข้าใจและความเชื่อมั่นในหลักสูตรการศึกษาประถมศึกษาตอนต้น (ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3) พุทธศักราช 2568 ที่ครูผู้สอนส่วนใหญ่มีทัศนคติในเชิงบวกและพร้อม ต่อการเปลี่ยนแปลง แต่เมื่อพิจารณาในด้านการปฏิบัติจริงกลับอยู่เพียงระดับปานกลาง สะท้อนให้ เห็นถึงช่องว่างระหว่างความรู้กับการปฏิบัติ (Knowing-Doing Gap) (Pfeffer & Sutton, 2000) อย่างชัดเจน กล่าวคือ แม้ครูจะมีความรู้และทัศนคติที่ดี แต่ยังไม่สามารถถ่ายทอดสิ่งเหล่านั้นสู่ การจัดการเรียนการสอนในห้องเรียนได้อย่างเต็มศักยภาพ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Fullan (2006) ที่กล่าวถึงภาวะ Implementation Dip หรือความตกต่ำชั่วคราวในการนำสิ่งใหม่ไปปฏิบัติ ซึ่งเป็นช่วงที่ครูต้องเผชิญกับความไม่คุ้นเคยและความท้าทายใหม่ ๆ ทำให้ประสิทธิภาพการสอน ลดลงชั่วระยะเวลาหนึ่งก่อนจะค่อย ๆ พ้นตัวเมื่อเกิดการเรียนรู้และปรับตัวได้ ทั้งนี้ยังสอดคล้อง กับข้อเสนอของ Darling-Hammond et al. (2020) กล่าวว่า การพัฒนาสมรรถนะครูจะเกิดผล ลัพท์ในการปฏิบัติได้จริง ก็ต่อเมื่อมีความรู้ ความเข้าใจ และระบบสนับสนุนอย่างต่อเนื่อง ไม่ว่าจะเป็น

เป็นการนิเทศ ติดตาม การสร้างโอกาสแลกเปลี่ยนเรียนรู้ หรือการให้คำปรึกษา มิฉะนั้นความรู้ที่ครูได้รับจะไม่สามารถเปลี่ยนไปเป็นการปฏิบัติที่มีประสิทธิภาพได้อย่างยั่งยืน ข้อค้นพบนี้ยังสอดคล้องกับ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2566) กล่าวว่า ครูไทยจำนวนมากแม้จะมีความรู้เกี่ยวกับหลักสูตรฐานสมรรถนะ แต่ยังขาดทักษะเชิงปฏิบัติทั้งด้านการออกแบบกิจกรรมและการประเมินผลที่เชื่อมโยงกับสมรรถนะของผู้เรียนอย่างแท้จริง และยังสอดคล้องกับ Tiana et al. (2011) ได้ทำการศึกษากการปฏิรูปการศึกษาฐานสมรรถนะในยุโรป พบว่า ครูต้องได้รับการพัฒนาอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง โดยเฉพาะด้านการออกแบบการเรียนรู้และการประเมินผล จึงจะสามารถนำไปสู่การปรับตัวที่ยั่งยืนได้ ดังนั้น ผลการวิจัยครั้งนี้จึงยืนยันว่าครูผู้สอนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ในโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครนครสวรรค์มีทัศนคติและความเข้าใจที่ดีต่อหลักสูตรการศึกษาประถมศึกษาตอนต้น (ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3) พุทธศักราช 2568 แต่ในมิติของการปฏิบัติยังคงต้องการมาตรการสนับสนุนเชิงรูปธรรม ไม่ว่าจะเป็นการพัฒนาศักยภาพเชิงปฏิบัติ การสร้างระบบนิเทศติดตามที่มีประสิทธิภาพ และการจัดตั้งชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เพื่อช่วยลดช่องว่างระหว่างความรู้กับการปฏิบัติ อันจะนำไปสู่การปรับตัวที่มีประสิทธิภาพและยั่งยืนในที่สุด

ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 จากผลการสัมภาษณ์เชิงลึกสะท้อนปัญหาสำคัญ 3 ประการ ได้แก่ (1) ความไม่ชัดเจนในการวัดและประเมินผลฐานสมรรถนะ (2) ภาระงานอื่นที่บั่นทอนเวลาในการพัฒนาการสอน และ (3) การขาดสื่อ ตัวอย่างแผนการสอน และต้นแบบที่นำไปใช้ได้ทันที ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงความท้าทายเชิงโครงสร้างและเชิงปฏิบัติที่ครูต้องเผชิญในช่วงเปลี่ยนผ่านของการใช้หลักสูตรการศึกษาประถมศึกษาตอนต้น (ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3) พุทธศักราช 2568 ผู้วิจัยอภิปรายผลออกเป็น 3 ประเด็น ดังนี้

1. ปัญหาความไม่ชัดเจนในการวัดและประเมินผลฐานสมรรถนะถือเป็นอุปสรรคสำคัญ เนื่องจากครูยังขาดเกณฑ์การประเมินและเครื่องมือที่ชัดเจน จึงส่งผลให้การประเมินยังไม่สามารถสะท้อนสมรรถนะผู้เรียนได้อย่างแท้จริง ข้อค้นพบนี้สอดคล้องกับแนวคิดของ Stiggins (2014) กล่าวว่า การประเมินเพื่อการเรียนรู้ (assessment for learning) ต้องพัฒนาเกณฑ์การให้คะแนนที่โปร่งใสและเครื่องมือที่เชื่อถือได้ มิฉะนั้นจะไม่สามารถใช้ผลการประเมินเพื่อพัฒนาผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับการศึกษาของ วาสนา เชื้อลี และคณะ (2563) พบว่า การฝึกเชิงปฏิบัติและนิเทศร่วมเป็นแนวทางลดปัญหาการใช้การทดสอบแบบเดิมได้จริง อีกทั้งยังสอดคล้องกับชนะศึก โพธิ์นอก และ เกียรติสุตา ศรีสุข (2561) พบว่า รูปแบบการประเมินสมรรถนะครูที่ส่งเสริมทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรมในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ประกอบด้วย (1) เป้าหมายของการประเมิน (2) สิ่งที่มีประเมิน (3) การดำเนินการประเมิน

(4) การให้คะแนน การประมวลผล การแปลผล และการตัดสินผลการประเมิน (5) การรายงานผล และการนำผลการประเมินไปใช้ ซึ่งการมีเกณฑ์และเครื่องมือที่ชัดเจน รวมถึงการมีกระบวนการประเมินที่เป็นระบบ จึงเป็นแนวทางสำคัญในการแก้ไขปัญหาความไม่ชัดเจนของการประเมินฐานสมรรถนะ ซึ่งจะช่วยให้การประเมินสะท้อนสมรรถนะของครูและส่งผลต่อการพัฒนาทักษะของผู้เรียนได้อย่างแท้จริง

2. ภาระงานอื่นที่บั่นทอนเวลาในการพัฒนาการสอนเป็นข้อจำกัดเชิงระบบที่ทำให้ครูไม่สามารถจัดสรรเวลาเพื่อออกแบบการสอนที่สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาประถมศึกษาตอนต้น (ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3) พุทธศักราช 2568 ได้อย่างเต็มที่ สอดคล้องกับ Fullan (2006) กล่าวว่า การเปลี่ยนแปลงทางการศึกษาไม่อาจประสบความสำเร็จได้ หากโครงสร้างการทำงานและบริบทโดยรอบยังไม่เอื้อต่อการทำงานของครู กล่าวคือ การปฏิรูปการศึกษาไม่สามารถฝากความหวังไว้ที่ครูเพียงลำพัง แต่ต้องดำเนินไปพร้อมกับการปรับปรุงระบบบริหารจัดการในโรงเรียนและหน่วยงานการศึกษา เช่น การลดงานธุรการที่ไม่จำเป็น การจัดทีมสนับสนุนด้านเอกสารและข้อมูล และการสร้างสมดุลระหว่างภาระงานสอนกับงานพัฒนา และยังสอดคล้องกับ Ingersoll & Merrill (2017) พบว่าภาระงานที่มากเกินไปเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้ครูจำนวนมากรู้สึกหมดแรงจูงใจและไม่สามารถพัฒนาการจัดการเรียนการสอนได้อย่างสร้างสรรค์เช่นที่หลักสูตรคาดหวังไว้ สอดคล้องกับ Skaalvik & Skaalvik (2018) พบว่า ความเครียดจากภาระงานที่มากเกินไปสัมพันธ์กับระดับความเหนื่อยหน่ายและความตั้งใจที่จะลาออกจากวิชาชีพ การมีภาระงานจำนวนมากโดยไม่มีระบบสนับสนุนที่เพียงพอทำให้ครูไม่สามารถมุ่งเน้นไปที่ภารกิจหลักคือการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนได้อย่างเต็มที่ ซึ่งตรงกับสถานการณ์ของครูไทยที่ต้องรับผิดชอบงานด้านธุรการ การจัดทำรายงาน และภารกิจอื่น ๆ ควบคู่กับการสอน และสอดคล้องกับ กัญชลารักษ์ ทิปภากร (2568) พบว่า ครูต้องใช้เวลาไปกับภาระงานที่ไม่ใช่การสอน (non-teaching workload) เช่น งานเอกสาร งานประสานงาน งานธุรการ ซึ่งลดเวลาที่ครูสามารถเตรียมสอนหรือดูแลผู้เรียนได้อย่างใส่ใจ ส่งผลต่อคุณภาพการสอนโดยตรง

3. การขาดสื่อ ตัวอย่างแผนการสอน และต้นแบบที่นำไปปรับใช้ได้ ถือเป็นอุปสรรคสำคัญที่ทำให้ครูไม่สามารถขับเคลื่อนหลักสูตรการศึกษาประถมศึกษาตอนต้น (พ.ศ. 2568) ได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ ครูจำนวนมากต้องใช้เวลาในการสร้างแผนการสอนและสื่อด้วยตนเอง ส่งผลให้การเตรียมการสอนไม่ทันต่อความต้องการของผู้เรียน และลดโอกาสในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ Darling-Hammond et al. (2020) กล่าวว่า การพัฒนาครูควรมีการสนับสนุนอย่างเป็นรูปธรรม เช่น ตัวอย่างแผนการสอน ชุดกิจกรรม และคลังสื่อดิจิทัลที่ครูสามารถนำไปประยุกต์

ได้ทันที สอดคล้องกับ Voogt & Roblin (2012) ที่วิเคราะห์กรอบสมรรถนะศตวรรษที่ 21 ในหลายประเทศพบว่า ความสำเร็จของการนำหลักสูตรฐานสมรรถนะไปใช้ ขึ้นอยู่กับการจัดหาทรัพยากรที่จำเป็นได้ให้ครูใช้ประกอบการจัดการเรียนรู้ หากครูขาดตัวอย่างสื่อหรือกิจกรรมที่เป็นรูปธรรม ความเข้าใจในหลักสูตรอาจไม่สามารถเปลี่ยนเป็นการปฏิบัติได้จริง นอกจากนี้ เกตินิก จุลศิริ (2565) พบว่า การมีคลังสื่อดิจิทัลที่จัดทำขึ้นเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะผู้เรียนในโรงเรียนประถมศึกษา ช่วยให้ครูสามารถนำไปใช้ได้ทันทีในห้องเรียน ลดเวลาในการเตรียมการ และเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการเรียนรู้ และยังสอดคล้องกับ Kafyulilo et al. (2016) ที่ศึกษาเรื่องการบูรณาการเทคโนโลยีดิจิทัลในกระบวนการพัฒนาครูในแทนซาเนีย พบว่า ครูที่ได้รับตัวอย่างกิจกรรมและสื่อดิจิทัลมีความมั่นใจมากขึ้นในการนำไปประยุกต์ใช้ และสามารถออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับสมรรถนะผู้เรียนได้ดีกว่าครูที่ไม่ได้รับการสนับสนุนลักษณะนี้

ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestions)

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 จากผลการวิจัยพบว่า ครูมีระดับความเข้าใจและความเชื่อมั่นในหลักสูตรอยู่ในระดับมาก แต่ในมิติของการปฏิบัติจริงกลับอยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้น จึงควรเน้นการพัฒนาวิชาชีพที่ต่อเนื่องและอยู่ในบริบทการทำงานจริง เช่น การจัดตั้ง ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) และการสร้าง ระบบพี่เลี้ยง (Mentorship) เพื่อให้ครูได้เรียนรู้จากประสบการณ์และแก้ปัญหา ร่วมกัน ซึ่งจะช่วยลดความรู้สึกลำบากและเสริมสร้างความสามารถในการนำหลักสูตรไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.2 จากผลการวิจัยพบว่า ปัญหาหลักที่ครูเผชิญคือภาระงานที่ไม่เกี่ยวข้องกับการสอน และการขาดแคลนสื่อการเรียนรู้ที่เป็นรูปธรรม ดังนั้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรแก้ไขปัญหาดังกล่าว โดยลดขั้นตอนการทำงานด้านเอกสาร จัดหาทีมสนับสนุน และใช้เทคโนโลยีเข้ามาช่วยลดภาระงาน นอกจากนี้ควรมีการจัดทำและเผยแพร่ คลังสื่อกลาง ที่รวบรวมตัวอย่างแผนการสอนและเครื่องมือวัดผลที่ใช้งานได้จริง เพื่อให้ครูมีทรัพยากรที่พร้อมใช้และสามารถมุ่งเน้นไปที่ภารกิจหลักคือการสอนได้อย่างเต็มที่

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

การวิจัยครั้งต่อไปควรขยายขอบเขตและระเบียบวิธีวิจัยเพื่อทำความเข้าใจที่ลึกซึ้งยิ่งขึ้น สามารถสรุปข้อเสนอแนะได้ 2 ประเด็นหลักดังนี้

2.1 ศึกษาปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นในช่วงเปลี่ยนผ่านอย่างต่อเนื่อง เพื่อดูว่าปัญหาดังกล่าวเป็นเพียงความท้าทายระยะสั้นหรือเป็นปัญหาเชิงโครงสร้างที่ยืดเยื้อ

2.2 ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบผลการศึกษาในบริบทที่แตกต่างกัน เช่น โรงเรียนในเมืองและในชนบท เพื่อวิเคราะห์ว่าปัจจัยด้านบริบทส่งผลต่อการปรับตัวของครูอย่างไร อันจะนำไปสู่การกำหนดนโยบายที่เหมาะสมในแต่ละพื้นที่

เอกสารอ้างอิง (References)

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ: ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กัญชลารักษ์ ธิปการ. (2568). ค้นครูสู่ห้องเรียน. วารสารราชสีมาปริทัศน์, 1(1), 37 - 44.
- เกศินี จุลศิริ (2565). การพัฒนาทักษะการเรียนรู้ผ่านระบบคลังสื่อเทคโนโลยีดิจิทัล OBEC CONTENT CENTER. สืบค้น 6 กันยายน 2568, จาก <https://maetuen.ac.th>
- ชนะศึก โพธิ์นอก และเกียรติสุดา ศรีสุข. (2561). รูปแบบการประเมินสมรรถนะครูที่ส่งเสริมทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรมในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น. วารสารการวัดผลการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 24(1), 1 - 17.
- ทิตนา แคมมณี และคณะ. (2565). แนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับสมรรถนะและการศึกษาฐานสมรรถนะ. 8 กันยายน 2568, จาก <https://backoffice.onec.go.th/uploads/Book/2090-file.pdf>.
- วาสนา เชื้อลี, พงศ์เทพ จิระโร และ สมศักดิ์ ลีลา (2563). การพัฒนารูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการสร้างข้อสอบของครูประถมศึกษาโดยการบูรณาการกระบวนการนิเทศการศึกษา ร่วมกับการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม. วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ, 12(3), 288 - 299.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2568). หลักสูตรการศึกษาประถมศึกษาตอนต้น (ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3) พุทธศักราช 2568. สืบค้น 6 กันยายน 2568, จาก <https://sites.google.com/view/curri68/home>
- สำนักงานทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ. (2566). รายงานผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินักเรียน (O-NET) ปีการศึกษา 2566. สืบค้น 6 กันยายน 2568 จาก <https://anyflip.com/bjnep/vcgw/>
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2566). หลากหลายแนวทางแบ่งปันประสบการณ์การจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ. สมุทรปราการ: เอส.บี.เค. การพิมพ์ จำกัด.

- Darling-Hammond, L., Hyler, M. E., & Gardner, M. (2020). Educating the whole child: Improving school climate to support student success. London: Learning Policy Institute.
- Fullan, M. (2006). The new meaning of educational change (4th ed.). New York: Routledge.
- Ingersoll, R. M., & Merrill, E. (2017). Teacher turnover, teacher shortages, and teacher quality: An overview. n.p.
- Kafyulilo, A., Fisser, P., & Voogt, J. (2016). The continuation of technology use in teaching: The case of teachers who attended a professional development program. *Australasian Journal of Educational Technology*, 32(3), 1-17.
- OECD. (2019). PISA 2018 Results (Volume II): Where All Students Can Succeed. September 8, 2025, from https://www.oecd.org/en/publications/pisa-2018-results-volume-ii_b5fd1b8f-en.html?
- Pfeffer, J., & Sutton, R. I. (2000). The knowing-doing gap: How smart companies turn knowledge into action. Boston, MA: Harvard Business School Press.
- Skaalvik, E. M., & Skaalvik, S. (2018). Teacher burnout, teacher self-efficacy, and work engagement: The relationship to work engagement. *European Journal of Psychology of Education*, 33(4), 543–561.
- Stiggins, R. J. (2014). Assessment for learning: An argument for the improvement of classroom assessment. *Phi Delta Kappan*, 96(2), 67-72.
- Tiana, A., Moya, J., & Luengo, E. (2011). Competence-based education: The current state of the art in Europe. *European Journal of Education*, 46(4), 481-494.
- UNESCO. (2016). Education for Sustainable Development Goals: Learning Objectives. September 8, 2025, from https://learningpolicyinstitute.org/sites/default/files/product-files/Educating_Whole_Child_REPORT.pdf?
- Voogt, J., & Roblin, N. P. (2012). A comparative analysis of international frameworks for 21st century competences: Implications for national curriculum policies. *Journal of Curriculum Studies*, 44(3), 299-321.
- World Economic Forum. (2020). The Future of Jobs Report 2020. September 8, 2025, from <https://deep-learning.global/>